ODPRTA ZNANOST

v stabilnem financiranju in ARIS-ovih projektih

Uredba o odprti znanosti

DOLOČILA UREDBE O ODPRTI ZNANOSTI

- Priprava **načrta ravnanja z raziskovalnimi podatki** (NRRP; ang. DMP – Data Management Plan).
- Takojšnji **odprti dostop do znanstvenih publikacij prek** Repozitorija UL (RUL).
- **Objava raziskovalnih podatkov ter drugih vrst raziskovalnih rezultatov v digitalni obliki** (kot je npr. programska koda) **v zaupanja vrednem repozitoriju.**

POGODBA ARIS-UL O STABILNEM FINANCIRANJU

33. člen (odprta znanost)

Pri izvajanju aktivnosti bo **izvajalec upošteval smernice odprte znanosti**, in sicer glede omogočanja odprtega dostopa do rezultatov raziskav, vključno z objavami; glede najdljivosti, dostopnosti, interoperabilnosti ter vnovične uporabo odprtih raziskovalnih podatkov; ter glede dostopa do infrastrukture, ki je bila (so)financirana iz javnih sredstev agencije.

OBJAVA RAZISKOVALNIH PODATKOV

Prednostno raziskovalne podatke objavimo v **nacionalnih ali mednarodnih področnih podatkovnih repozitorijih**.

Za iskanje ustreznih repozitorijev lahko uporabimo Registry of Research Data Repositories in FAIRsharing.org.

Če za določeno znanstveno področje tak repozitorij ne obstaja, podatke objavimo v Repozitoriju UL ali v **mednarodnih splošnih repozitorijih**.

Podatke pripravimo skladno z načeli FAIR. Naj bodo **odprti, kolikor je mogoče, in zaprti, kolikor je nujno**. Objavimo jih najkasneje do konca raziskave oziroma, kadar na njih temelji znanstvena publikacija, ob objavi publikacije, v kateri morajo biti citirani
s trajnim identifikatorjem.

Dobro je vedeti:

- Podatki naj bodo v **odprtih in nelastniških formatih**.
- Zbirko podatkov mora spremljati opis podatkov.
- Podatki v repozitoriju so lahko odprti, omejeno dostopni ali začasno oziroma trajno nedostopni.

Za pomoč pri ravnanju z raziskovalnimi podatki se obrnite na mrežo podatkovnih svetovalcev in kontaktnih oseb na UL: raziskovalni.podatki@uni-lj.si.

NAČRT RAVNANJA Z RAZISKOVALNIMI PODATKI

Načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki (**NRRP**) je dokument, v katerem pojasnimo, kako bomo zbirali, hranili, dokumentirali, obdelali in objavili raziskovalne podatke ter z njimi povezana gradiva, upoštevajoč metodologijo raziskave.

NRRP pripravimo pri raziskavah v okviru **stabilnega financiranja** in **ARIS-ovih projektih**. Pri slednjih je obvezna uporaba ARIS-ovega obrazca NRRP.

NRRP pripravimo kot **PDF datoteko** in ga objavimo na spletni strani projekta:

- **prvo različico** v roku šestih mesecev po začetku projekta,
- med raziskovanjem NRRP po potrebi posodobimo.

Če je raziskava teoretična in ne bomo uporabili že obstoječih ali ustvarili novih podatkov oziroma drugih rezultatov raziskav v digitalni obliki, to obrazložimo v NRRP.

ODPRTI DOSTOP DO ZNANSTVENIH PUBLIKACIJ

Določila revij glede odprtega dostopa lahko preverite na Jisc Open Policy Finder.

Za iskanje odprtodostopnih revij uporabite razvid Directory of Open Access Journals.

APC (Article Processing Charges) **vavčerji** omogočajo objavo članka v odprtem dostopu brez plačila. Vavčerje lahko koristijo dopisni avtorji s članic UL.

Seznam ugodnosti glede vavčerjev za dopisne avtorje UL je dostopen tukaj.

Če ni na voljo APC vavčerjev, je pri slovenskih financerjih za članke v **naročniških** (hibridnih) **revijah** plačilo **APC upravičen strošek do 30. 6. 2029**.

Avtor zagotovi odprti dostop prek Repozitorija UL z objavo:

- **objavljene različice** (ang. Version of Record) ali
- **recenziranega rokopisa** (ang. Author Accepted Manuscript).

Kadar založnik zahteva začasno nedostopnost objavljene različice v repozitoriju, lahko avtor **takoj omogoči odprti dostop do recenziranega rokopisa** prek Repozitorija UL (t. i. pravica do sekundarnega publiciranja).

Pozor: odprtost publikacije samo na spletni strani založnika ne zadošča.

Za pomoč pri zagotavljanju odprtega dostopa do publikacij se obrnite na svojo knjižnico.

UNIVERZA V LJUBLJANI

SPOZNAJ
PODPORA PRI UVAJANJU NAČEL ODPRTE ZNANOSTI V SLOVENIJI

CC BY